Føringer og prioriteringer i statsbudsjettet

I det følgende vil det bli redegjort for konsekvensene av forslag til statsbudsjett for Molde kommune.

De frie inntektene vil øke fra 2 194,5 mill. kroner, som er anslaget for 2023, til 2 326,2 mill. kroner i forslag til statsbudsjett. Dette er en økning på 131,7 mill. kroner. Molde kommunes handlingsrom ut fra forslag til statsbudsjett kan anslås som i tabellen under. Her vises først økte inntekter, og deretter ulike økninger i utgiftene.

Anslått handlingsrom ut fra forslag til statsbudsjett

Hele 1 000 000

	2024
Økning i frie inntekter	**131,7**
Lønns- og prisvekst	94,4
Demografi	18,2
Pensjon	5,8
Endring i oppgaver	20,3
Realvekst samlede inntekter	**-7,0**

Tabellen viser at handlingsrommet blir redusert i 2024. Understreker at dette er tall for Molde kommune basert på anslag og forutsetninger som ligger i forslag til statsbudsjett. Det er anslag for oss basert på anslag for landet. Faktiske tall for oss kan derfor avvike noe. De ulike postene er forklart under.

Lønns- og prisvekst (kommunal deflator)

Lønns- og prisveksten for 2024 er anslått til 4,3 prosent. Lønnsveksten forventes å fortsatt være høy med 4,9 prosent, men de forventer at prisveksten vil avta og anslår den til 3,4 prosent. Det forutsettes i statsbudsjettet at rammetilskudd og skatteinntektene skal finansiere 94,4 mill. kroner av lønns- og prisveksten for oss. Resten av lønns- og prisveksten skal dekkes av de andre inntektene som brukerbetalinger, eiendomsskatt med videre.

Demografi

I forslag til statsbudsjettet benyttes et anslag på økte demografiutgifter og hvor mye av dette som må dekkes av de frie inntektene. Disse anslagene er bedre på makronivå (hele landet) enn for den enkelte kommune. I statsbudsjettet blir det anslått at 18,2 mill. kroner av de frie inntektene må brukes til å dekke økte behov i befolkningen i 2024.

Siden anslagene er usikre og ikke så god på kommunenivå, har vi valgt en annen modell for kompensasjon for demografisk utvikling. Den tar utgangspunkt i faktiske tall, men da

ligger vi litt bak den faktiske demografiske utviklingen. Det er endringene gjennom 2022 som blir kompensert i budsjettrammene i dette budsjettet.

Pensjon

I statsbudsjettet forventes det at 5,8 mill. kroner av frie inntekter må dekke økte utgifter til pensjon. Egne anslag på økning i pensjonen er større enn dette, men noe av denne økningen skal dekkes av andre inntekter og noe blir dekt av lønns- og priskompensasjonen. Så anslaget i statsbudsjettet ser ut til å stemme greit med egne tall.

Endring i oppgaver og innlemminger

I de frie inntektene ligger det også inne at vi får endring i kommunens oppgaver som vi må følge. Dette utgjør 19,3 mill. kroner for oss i 2024. Av 12 oppgaveendringer er 11 knyttet til oppvekst, kultur og velferd. Det er skole og barnehage som blir prioritert i forslag til statsbudsjett. De største summene går til redusert foreldrebetaling i barnehage og SFO.

Det er ingen oppgaver i 2024 som blir innlemmet i rammetilskuddet. Men regjeringen har lagt inn to føringer. De går på at det ønskes at kommunene satser ytterligere på psykisk helse- og rusfeltet og skolehelsetjenester og helsestasjoner. Med tanke på at vi ikke har løst merforbruket i dette budsjettet, er det vanskelig å følge denne føringen i 2024.